

Latvijas Amīrs.

53. gadagahjums.

No. 44.

Trefchdeenā, 30. Oktōber (11. November).

1874.

Nedakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Luttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedīcija Vesthorn l. (Reyher) grahmatu vohdē Jelgawā.

Rahditajš: Visjaunakahs finas. Daschadas finas. Sinas par Kursemes iohpu atsfargeschanas beedr. Mai veeder atreebtees, es atmaksas! faka tas kungs. Atbilda. Sludinashanas.

Visjaunakahs finas.

Jelgawa. Jau bijam finojuschi, ka no teem 150,000, kas no wifas Kreewijas us kara deenestu pebz teem jauneeem kara deenesta likumeem schogad teek fasaufki, us Kursemi kriht 1271. Tagad Kursemes gubernau komissione isslidina, zik pavisam kārta apriakā fasaufschanas listes etatstīti un zik latram aprīkam kara wibru janodohd. Tas isslidinajums israhda, ka

Safaufschanas
listes
pavisam etatstīti.
Kārdeenesī jaet.

1. Jelgawas	1. fasaufschanas aprīkā	346	74
	"	419	89
	"	231	48
	Kohpā	996	211
2. Bauskas	1.	356	76
	2.	180	37
	Kohpā	536	113
3. Jukumas	1.	361	77
	2.	198	41
	Kohpā	559	118
4. Talses	1.	274	58
	2.	274	58
	Kohpā	548	116
5. Kuldigas	1.	378	80
	2.	246	52
	Kohpā	624	132
6. Ventspiles	1.	220	46
	2.	246	52
	Kohpā	466	98
7. Aizputes	1.	345	73
	2.	221	46
	Kohpā	566	119
8. Grobinas	1.	409	87
	2.	218	45
	Kohpā	627	132
9. Jaunjelgawas	1.	303	64
	2.	388	82
	Kohpā	691	146
10. Ilukstes	1.	210	44
	2.	202	42
	Kohpā	412	86

No wifas Kursemes 6025 R. S-z.

Daschadas finas.

No eelschēnehm.

Baltijas generalgubernators, firsts Bragation, ir 15. Ottobr no ahrsemehm atkal Rihgā pahrbrauzis.

Brecksch Rihgas aprinka rekruschu komitejas ir par pēsēhdetaju eezelts Kohlnefes pagasta wezakais Stutschka un par wina weetneku Dreilin muishas pagasta wezakais Rampe. Ta aprinka pagasta wezakee ejoht norunajuschi gahdaht, ka wineem taptu atlauts us kohpigu fapulzi preeksch pagasta leetu apspeeschanas sanahkt, ka tas jau daschōs draudses teefas aprinkos notizis un par lohti derigu israhdiies. (Balt. w.)

No Ruzawas puves. Kad zaur zaurim luhlojam us schi gada Deewa dahwanahm laukds, plawās un dahrīs, tad jau waram gan Deewam gohdu doht. Rūdsi reteem tikai bij pee mums pawahji — wairak bija labu, tāpat puhrs; wasareja bij widus mehrā, lini pawahji, auglu dahrī bij svehtiti ar pluhmehm un bumbeereem, ar ahboleem gan ne tā. Seens kalwu plawās gan bij plahns, bet muhsu esermalēs un purwu plawās bij lava teesa. Muhsu apgabalam gan schoseem newaijadsetu buht baribas truhkuma. Ar sirgu sahdsibahm pee mums ir meers. Zik finu, tad tikai weens patēsirgs no pat Turgeem lihds tagad muhsu puſē ir nosagts; ohtru saglam ne-isdewahs aiswest; jo pasta puſis sagli isbeedeja. Sinams, Leischōs ir ar scho leetu zitadi. Pirmā Augustā muhs schogad — bet tik tā par strehkeem — leela kruſa pahrbeedeja. Muhsu lejneekeem ta dauds skahdes pee kartupeleem, wafarejas un bishki ari pee rudseem padarija, bet fewiſchki leelu leelo skahdi weenam rentneekam, Riegelman l., kas krohna muishu Budendiki walda; tam skahdi rehkinā pee 1000 rubl. Kruſas apdrohſchinaschana wiſch gan bij gribejis eestah, bet nebij to iſdarijis; jo ziti winam norunajuschi, fazidami, ka juhrmales apgabaldoſ kruſa reti atgadotees. Nahloſchā gadā peenahks dauds no muhſejeem kruſas apdrohſchinaschanas beedribā.

Par to jauku laiku, kas mums scho rudenī ir, newar deesgan ispreezafees. Kahds muſchturis Leischōs teizahs 15 wifumu atala no ſawahm plawahm rudenī galā isptahwīs. Laibibas tirgus Klaipēdā (Mehmelē) ir ſchahds: Puhrs apalksch 3 rubl. puhrs, rūdsi ar meescheem lihds $2\frac{1}{2}$ rubl. un ausas $1\frac{1}{2}$ rubl. puhrs.

Chr. Sch-g.

No Grobinas apgabala. Tahds weenadi kohſch, filts rudenī laiks, kahds schogad bijis, atkal sen nau peedſiwohts. Saules puves, kas Julijā mehds seedeht, tagad ſawus ſeedus rahda un ſawu galwu lepni pajet un jurgines pilnōs ſeedos lihgojahs, ka wafarā. Ari weetahm ahbeles ohtru reis ſahkuſchā ſeedeht. Laudis Deewam nesin deesgan pateiktees,

ka warehs ilgaki fuwus lohpinus gands dñht, lai knaps eh-damais ustaupahs. Utzerohs preeksch gadeem p laufchanas fw ehtkus swinejis, kur diwi pehdas dñtsch sneegs semi jau jedsa un basnizas gahjeji kascholds eetinusthees kamanas wi-najahs; schogad wareja kreklä ismetees ar fishda kurpehm par faufl zeku pastaigaht un sala sahlite spihdeja plawas. Vaht schi gada p laufchanu runajoh, jažala, la schini apgalabalâ ta leela fausuma deht wišwairak wafareja bij plahna. Retajam meesch i hsteni labi isdewuschees. Lohpu ehdamu buhs knapiba. Rudsi un meesch i gan fwarâ, jo labee rudsi well lihds 130 mahrzir. un meesch i pahri par 110 m.; bet mas rasmo kloft. Buhri rahdatohs labakohs auglus. Lini plahni un kartupeki mahlu semes tik puze labu. Dahrsa faknes wahjas, medus knapums! Rudens sehja aplam braschi un kupli eesehluſi, la beesa kulfma druwu apklahj!

No Skohdas apgabala. Preeskch simts gadeem atpakat wezais mihtsch Deewa wihrs un dseesmineeks Stenders kohschi dseedaja: „Kurjeme mihta, Deewa a semite! Wehl tevi apsed Deewa paspharne! ic.“ Rad es atmohdohs, ari lohti reti dsiedeja no aplaupischahanahm; no slepkanibahm jau neka; - bet muhsu deenäs ir, deewamschehl, zitadi. Nu jau iik dsid no tahdahm leetahm beessi ween! Ir jau par deenäs laiku noteek laupischanas un sagfchanas. Ar sirgu sagfchanu, nu ko no tam runah? ! Schis amats salo; sagli jau fahk schaujamus rihlus libds nestes. — Rudenim fahkohtlahds A. faimneeks pats meschmale sawus sirgus paslehpees wakteja. Atmahk diwi sirgu sagli, taisahs sirgus rohkä fert. Saimneeks parahdahs. Saglis weens pretim: „Pag, pag brahliti, ne tu mani nedj zitu wairs beedesi!“ un schauj us faimneeku. Vor loimi, ka schabweens netrahpija, bet faimneeka kaschoka stuhrim jauri isgahja. Sagli finams aishbehga. — Galä wehl stahstischu smuku drohscchu sirgu sagla mainifchanas stikiti: No Grohbinaas tirkus September mehnescha beigäss pahrbaouldams Leitis ar sawu feewu chdina us leelzelap ee Gr. frohga pulksten 3. rihtä sawus diwi sirgus nenojuhgtus frohga preeskchä, un paschi braunzejj, wihrs ar feewu, sawöss ratöss gul libds sirgi pa-ehdihs. Te atgadahs sawads sirgu andelneeku meisters, nojuhds Leitim to labako sirgu no rateem un — eejuhds sawu plahnu kehwiti tai weetä un — jan Leischa sirgu apsedlojis, buhtu aifgahjis, bet — te par laimi atmohstahs Leitene un nedeenu redsedama — fahk blaut, wihrs atmohdahs ari. Nu saglis newaredams wairs sedlös eetapt — qismuzis prohjam sirqus atstahdams. E. F. S.

No Jelgawas pušes. Ū ū dselzgela schkeenehm, Rīgas
dalā, 35. wersiē, dselzgela waktneeks 9. Oktōber atradis nozir-
stus zilwēla pirkstu s. Kas to grehka darbu darijs, wehl-
nau ūnamis; tee pirksti ir nodohti glabaschanā.

Mulei atkal diwi rijs nodedsa: 30. September frohna Wirzawas Pigu skrohdera faiinneekam rijs ar puska labibas un futameem rihleem, skahde no 1819 rubl. un 10. Oktober Falzgrahwes Wahz-Geesehnu faiinneekam rijs ar dauds kultas un nekultas labibas, skahde libds 635 rubl.

Tee Gribhu krohgā fakertee 41. aw. nummura minete
7 wasanki wehl usrahdi ja sawus zitus lihdsbeedrus, kahduē
8 gabalus, kas aridsan saglu bandā efoht un wehl brauka-
joht pa Kursemes tirgeem apkahrt dedeledami un sagdami.
Tadeht gan peeklahtohs katram gohdigam zilwekam un wisu-
wairak katram nama lehwam un krohgerim buht us tahdeem
wasankeem nomohdā, ka ir no sawas puses tai kriminal ko-

misionei peepalihdsetu Kursemi no sageem dauds mas tihriht. Katram par eewehrofchanu un sihmi pefauzam te tohs tebwinu wahrdus, us kahdeem buhtu wairak jawaltejahs. 1) Ferdinands Bilgards, Rihseneeks, ka rohkai tikai i hfschis ween atlizis, 2) Janis Steins, Leel-Behrsneeks; 3) Juris Behrtuls, atstawnieeks no Saulkas. 4) s̄cha seewa Anna, eesaukta par „Ejara Annu”, 5) leitis Kahrlis Pohze, kam par palihgeem diwi jauni leischi klaht, 18 gadus wezi, un 8) weens Kursemneeks, wahrdā Antons lihds ar sawu bruhti 9) Anna Pohzeht.

A. H-n.

Kursemes sawstarpiġa uguns apdrohſch. beedribā pa
Jurgeem 1874. gada bij kustamas un nekustamas mantibas
apdrohſchinatas par $21\frac{1}{4}$ milionu rublu. No fchihm manti-
bahm eenahza par asekuranzi 76 tuhkslofchi un 77 rubl.
Preckſch uguns grehku flahdes atlidihsinachanas wareja ismak-
fahrt 66 tuhks. r. Ta atlidihsinachana isgahja par 9 muischu-
un 28 mahju rijahm, 6 lungu- un 32 fainneku dñibwoja-
mahm ehkahm, 30 stasseem, 19 flehtihm, 5 fchuhneem, 2
flohlas nameem, 3 frohgeem, 1 wehja fudmalahm, 1 bruhſi,
1 dselsahmuri, 1 smehdi. Zaur pehrkonī ir 11 chlaſ ait-
gahjuſchas.

Kuldīgas jaunais tilts tiks 2. Novembris eesvehtīts un braukšanai atdoots.

Preeksch Wentspils ohsta pahrlaboschanas efoht $1\frac{1}{2}$ milioni rubl. atwehleti.

Pehterburga. Precksch schihdeem grib turpmak to eewest, ka teem tahs finas par pedsimuscheem behrneem, par laula- teem pahreem un miruscheem buhs usdoht pee ihpaschahm teefahm, jo ar teem rabineru rusleem newaroht pee skaidribas nabit.

No Pehterburgas. Ta no Keisara isdohta pawehle, ka schogad buhs nemt 150 tuhkf. jaunu rekruschu, parahda, ka tas gan ari us preefchhu buhs tas apgabalais skaitis, kahds preefch armijas ustura meera laikos ik gadus buhs waijadīgs. Kad nu us armiju rehkinahs 5—6 gada gahjumus, tad armijas leelums meera laikos buhs ap 800 tuhkf. saldatu. Tur skait nu peelaſſees no teem 10 gada gahjumeem reserwas no $1\frac{1}{2}$ milioni. Ta tad kara laikos buhs kara ſpehls no wairak ka 2 milioni un wehl atslīks tas beidsamais peefauzeens no ratrikeem. Schi gada skaitis ari to jau gaifchi israhda, ka rekruschu dohſchana us preefchhu laudihm ir ſipri paveegli-nata pret agrakahm dohſchanahm. Par wiſu to walsts ga-balū, kur tagad ſalasihs 150 tuhkf. rekruschu, ir ſafihmetas $26\frac{1}{2}$ milioni revisiones dwehſelu; pehz beidsamo gadu nem-ſchanas, 6 ik no 1000, nahktohs pehz agrakas dohſchanas 159 tuhkfoschi; ta tad jau tas skaitis ſhogad ir masaks un ſcho poſchu ſkaitu nelaſihs ween no revisiones dweh-ſelehm, bet ari labu teefu no muischnekeem un dauds ziteem, kas lihds ſhim bij atswabiniati; ta tad ſemakajahm lauschu ſchirkahm ta jauna dohſchana ſipri isnahks weeglaka un kur tad wehl ta deenesta pa-ihſinachana! Tas skaitis ir tik mass, ka gan tāhs atslīzinatāhs ſchirkas ne mas newaijadsehs palihgā nemt, bet zere, ka zaur zaurim warehs ar to pirmo ſchirku zauri kluht.

No Krimas salas raksta, ka tur zaurus 3 mehnēfchus nau
leetus bijis, seime efoht us $2\frac{1}{2}$ pehd. fauša, kā pelni, tā tad
ari ar lauku apstrahdaščanu nekurp ne-eimoht. Dauds upes
un tāpat akas un awoti efoht iſſuſejuſchi; auglu kohki kalſtoht
jeb ſchauſoht jaunas, warbuht beidsamahs lapas.

Kreewuvalsti September mehnesi ir bijuschi 2853 uguns grebki un ta skahde pee 9 milion. rubl., 115 weetas bij wehl jaur pehrsoni uguns zehlees. — Isgahjuschä seemä pa wisu walsti gahja 3573 brandwihna bruhsci un tais straumës, ko tee istezinaja, ir tuhktoschu un tuhktoschu dwehseles flihkußhas un zif daudsa ari neslihkußhas.

No Smolenskas gubernas Schwanowa fahdschas nostahsta schahdu stiki: Kahds isdeenejis saldats bij nodohmajis fahdschä eetaisht scheuki un deenas un naaktis zeenidams un dsiridams gibeja fahdschas waldibas atwehleßchanu us to idabuht. Warenee ari jau bij peelohziti. Ðe us reisj 40 seewas, no paschas nowada wezaka seewas waditas, nahk pee meera kunga un fuhsabs, ka wihi jau 3. deenas pee jauna gasiuschneka schubpojht un luhds, lai schenki ne-atlauij, jo tas wisu fahdschu ispohstischoht; wihi tik finaschoht ðsert, mahjäss atnahkußchi lautees, guleht un atkal eet ðsert. Meera kungs nesinaja, fa tahm luhdschajhm palihdscht un gibeja no tahm atratitees. Bet seewas loetu natureja par johku un fawas zela kulites nemdamas fazija, fa finaschoht wehl tahlaek eet. Ðe nu meera kungs suhta pebz nowada wezaka un — ohtä deenä saldats bij prohjam un fahdschä ne nahk wis schenks. Ðe ko seewas paspehj!

Samaras gubernä weens bagats Englandeeschu kungs taifahs pirkst dards leelas mußchä un grib tur smalku sem-kohpibas buhschana ar wißwisdahm maschinichm u. z. l. ewest.

Turkestanas apgabalös laudis stipri fürgstoht ar drudscheem un niknahm azu slimibahm; tahs azu fates tur zelabs no ta smilshu puteklu pilna gaisa, turklaht nahloht ari tas nelahgs uhden, ar ko tur laudihm japeeteek; ir pat fürgi, kas scho uhdeni nou raduschi, sprauslojoh ween, negribedami ðsert.

No ahrsemehm.

Berline. Arnim gräss fehisch wehl zeetuma apaksh stipras wakts un nei tohs atpräntus rakstus atdohd, nei haka, sur tee ir. Polizija daudis namus jau ismeklejusi, bet welti. Arnims haka, ja teesa spreeditschoht, fa schee raksti winom nepeeder, tad tuhdaal atdohschoht, bet zitadi ne. No ohtras puses atkal atbild, tad jau warohf kahds frohna deenesneeks nemt frohna naudas un tahs ne-isdoht, peeprosoht, lai papreefshu teefas wehl spreesch, waj mas ta nauda atdohdama.

Wahzu walstrahete isgahjuscho nedet atkal kohpä sanahkußi, ari Bismarka firsts us Berlini atbrauzis pee walstrahetes atwehrschanas. Tai paschä deenä (29. Oktober) tika ari Würzburgä tas Bismarka slepkaus Kulmans teefashanä nemts. Da teefas istaba nou leela un bij pa pusei aissnemta aii sinas dewejem, kas no Englantes, Amerikas un zitahm leelshu awisehym turp nosuhiti, lai wisu smalki apraksta. Ihpachä Engladeefchi nekur netruhkf, kur kas no jauna dsirdams waj rediams. Da nostahsta, fa weens tahds reporters — ta saug tohs finas dewejus — Berline daudis stundahm stahweja preti tam zeetuma lohgam, kur Arnim gräss fehisch, gribedams dabuht wina waigu redseht, fa waretu tad us Ameriku rakstiht, fa pats ir to apzeettinato redsejüs. Bet wakts schandars to pamanijis un sialohrigo tik ihfchi astraividjis prohjam, fa bijis ja-schlikrahs ir neredsjeufcham.

Pee Wahzu keisara bij nupat weesos Dahnu frohna prinjis ar sawu laulatu draugu. Schi apzremoschana parahda, fa Dahnu seme ihsti ne no kahdas eenaidibas pret Wahzemi negrib finaht. Frantscheem, kas arween Dahnu semi rihdija, tas nau wis mihti redseht; kad ne wairak, kad nu paleclahs,

fa scheem esohf pahrafs zeeminsch bijis, prohti Englanteß frohna prinjis.

Preefsh Italijsas senata, kas Nohmä fehisch, ir runas fungös ewehlehts ari wezais Garibaldis; wihsch dewis to atbildu, fa peenem to gohdu, bet tik tad eeschoht senotä lihds fehdeht, kad pats gribeschoht. Bet runas fungam waijaga arweenu klahf buht. Wezajam esohf it stipri ar truhkumu fo zihnitees. Italijsas waldiba tam fenak daudis naudas par aplohneshanu peedahwaja, bet Garibaldis bij lepnis un nepeenehma. Tagad jau esohf pee dascha drauga paleenejis, bet zitu preefshä paleek tas pats lepnais, kam neweena pascha newaijaga.

Englantë laudihm ir vilna brihwiba us wisu labu dsh-tees, bet ari daudis nedarbüs kohpt. Ta schinis deenä us Londones eelu stuhrerem bij sludinalschana lasama, kur kahds wihs, kas fewi par profesoru souzahs, dara sinamu, fa wihsch tai un tai namä ir eerikejis skohlu un apnehmähns pret masu maksu 10 mahzibas stundäss katru behrnu us to eesflohloht, fa wißfelmigaki us eelahm war ubagoht; apfösla eerahdiht, fa sawu gihami war par zitadu pahrgreest, kliboschana, neredisbu un simis gitas kaites israhdiht, fa ka tas ne mas pee mee-fas fweikuma nekerahs.

Englantei ir isdeweess weenu leelu noseedsneeku, kas 17 gadus sphejis posleptees, rohkä dabuht. Tas ir Rena Sahibs, weens fenakais paganu waldinecks Indijä, kas 1857. gadä leelu bunti fataisija un breefmu darbus pret Englandeescheem isdarija, tohs pa simteem neschehligi aplaudams. Mu sinams tiks teesahm nodobts.

Englante, fa jau andeles tauta wifäss, darishanäss starp zitahm walstihm ar weenu mehds ifswahrt, us kuru puji seelec swari dohdahs, to tad ari wina par labu flawe un us to puji fitahs; pati sawus politikas zelus eet, to Englante wifös schais gadös nebuht neproht. Tik us to luhko, fa ne weenam ihsti ne sareebj un war meerä sawu andeli west. Ne sep Franzija atsauza mahjä sawu kara kugi, kas pahwesta tuwumä bij nostahdihts par israhdischanohs, fa Franzija pahwestu peestahw un grib winu katru brihdi glahbt, kad Italijsas waldiba tam pahri daritu; sinams Italijai tas bij fa duhris peeré. Ari Englante wifüs schohs gadus, kamehr pahwestam wairs pascha semes nau, bij tomehr wehl tapat, fa fenak sawu weetneeku pee pahwesta pametufi, ziteem fazidama, fa negrib rupja isliktees pret wezo tehwo; Italijai tas sinams ari nebij pa prahtam, jo isskatijahs it fa Englante, pee pahwesta sawu weetneeku pametufama, ne-cepässna Italiju par vilnigu waldineeku ari pahri pahwesta walsti. Tagad nu, kur Franzija kusitum at-wilkusees, ari Englante kusitum atsauza no Stohmas mahjä sawu weetneeku, fazidama us zitahm walstihm, fa gan gribesjußi wezajam tehwo nepatikschana aistaupiht, bet eimohf par daudis ilgi. Pahwests ir atkal stipri spirgtaks un no mirschanas wehl ne dohmas. — Englantes waldishanas fungi dsirde dami no daudis pu-fehm, fa starp semajahm lauschu kahrtahm, ihpachä fabriku strahdneekem, tee wihi par daudis rupji un lohpiski füsdami un laudami dshwo pret seewu un behrneem, ir to leetu pahrspreeschanä nehmischä, waj newaijadsetu ari pret tahdahm noseedsbahm atkal eerest pehreena strahpi; jo zeetuma un nau das strahpi laudis mas bihstahs. Pee lihdschänigeem likumeem ari gruhti ir tahdeem warmahkeem bahrgi useet. Englandeeschi, fa jau minejahm, wisu mehds swehrt naudas wehrtibä. Kad wens ohtram ifsat sohbus, kas no sohbudaktera bij ar seltu peleetti, tad siteju esekata par leelu noseedsneeku, kas ohtra

mantibu sapohstijis, bet kas desmit wefelu sohbu ohtram isdausa, to par masu leetu eeskata.

No Spanijas. Tohp atkal tik lab no waldibneku, fa ari Karlistu pufes sinohsts, fa kats no wineem ir atkal ware-nas kaufchanas fawus pretineekus fakahvis, bet kuram lai nu tiz? Kad skaidraki apluhko, tad reds, fa kaujahs gan schur un tur, bet manama uswarefchana wehl nau ne us weenu puji. Kur kahdu reisneku Karlisti dabuhn rohkā, to jau gan proht smalki islaupiht. Ta schinis deenās Wahzu weetneeks pee Portugales fehnixa brauza zaur Spaniju; Karlisti dabujuschi to ja-ohst un kad newairak, tad schim zelotajam atnehmujschi wisu winam klahf esofchu naudn, ari wina fulaina kules pulstens teem tik lohti patizis, fa ari to ir peefawinajuschees. Kad waldibas armijai ahtrā laikā ne-isdohsees wirstrohku dabuht, tad leeta willsees wehl ilgi, jo seemas laiks preeksh durwihm un ari Spanija kara darbi seemā neweizahs.

Ari no Ziperu salas (peeder Turkam) schogad leels pulks meeschu ir nahkujschi us Englanti. Englantes bruhweri teikujschi. fa tik gahdu alu, fa no Ziperas meescheem, newaroht ne no weeneem ziteem panahkt. Nahk katrai leetai faws flomas brihdis.

Nihnas walsti ir peenahkts dumpineku pulks, kas paklusu us to hadeweess, fa war sweschsemneekus, ihpaschi kristigohs, kaut semē. Waldischana negribedama ar zitahm walstihm fanihkt, kaut gan negrib, tad tomehr newar zitadi, un tai bij ja-nem zeeti tee dumyja wadoni. S.

No Danzijas pilsehta (Pruhschos). Pagahjujschā meh-neši parahdijees juhras malā reti redsehts weehs, weens no teem leelakeem milsu eedsihwotajeem juhrā, prohti walsiws pušbrahlis. To par „finšiwi“ fawz; schai milsu siwei wirs muguras spuri, kas walsiwei pawisam truhkst. Ta finšiws mehdsoht garumā lihds 100 pehdas sneegt. Schi finšiws, kas pee Danzijas juhras krasta peemaldijssees esoht tik 38 pehdas gara un 4¹/₂ pehdas zaurmehrā bijusi. Jau daschu deenu ta gar juhrmali maldijusees, lihds pehdigi Danzijas rehdinā eekuhlu-jees. Lautini — ihpaschi sweijneeki, fatezeja no malu malahm us schihs siws jakti: 76 schahweenus finšiwei ribās fachahwa, nabadste behdsa un pehggalā juhrmalā pusdihwu us feklumu uswirsi-jahs un nomira. Nu sweijneeki fatezeja par winas kaschoku dali-tees: 20 stundas tee strahdaja, kahdi 40 jilweki ar 24 strgeem, lihds teem tak isdewahs noschauto siwi us fausumu uswilkt, tai pahri dehlu jumtu zelt un to par naudu tik ilgi skatitajeem rahdiht, lihds truhdu smaka pee-eeschanu atlaha. Laudis no malu malahm fa us tirgu fatezeja, scho retu weesu apluhkoht. Tohs kau-lus buhjchoht museūmā par peeminu usglabah. E. F. S.

Sinas

par Kursemes lohpu aissargashanas beedribas darboschanoħs 1873. gadā.

Ta kahda beedriba jau labu laiku pastahwejusi un winas pirmo laiku ne-cerasta darbiba un zaur to zeldamees trohksnis jau dauds mas norimis, tad ta eesahk eekschligi attihstitees un isglichtotees. Ta ari notika ar Kursemes lohpu aissargashanas beedribu pehdejōs pahri gaddis. — Kā no agrakajahm gadi finahm redsams, bij beedribas preekshstahwi pehdejōs gaddis ihpaschi puhlejuschees, jo wairak lihdsbeedru us laukeem in masakos pilsehtiōs mekledami, ta fa 1871. gada galā nu 65 daschadu tizibū mahzitaji, 150 tautasskohlotaji un wortak

ka 80 latv. semneeki pee beedribas peedereja. Lihds 1873. gada galam bij scho skaitlis jau pee-audsis us 76 mahzitajeem, 161 tautasskohlotajeem un 102 semnekeem. Sinams, beedru skaitlis, wareja gan wehl leelaks buht, bet te japeem in, fa dauds wehl ir tahdu, kam pat to 50 kapeiku schehl, kuri jamaksa, dauds atkal to, kas dohma, fa ar fawu dīshwo mantu waroht dariht, fa patihk, aismirsdami, fa ta tāpat fa wini fahpes fajuh. Ihpaschi janoschelos, fa no lauzeneekeem pee beedribas tik mas peedalahs, un tak katis beedris us laukeem ir dauds derigaks, ne fa pilsehta; jo lauzeneefam jau wiswairak jadarbojahs gar lohpu-walsti, bes tam wehl daudskahrt ir at-rafts, fa lauku beedri tai leetai wisustizigaki peekerahs, ko tee weenreis par labu atsinuschi, un to aissahwedami nahk allash pee beedribas preekshstahweem padohmu prasht, fa teem beedribas darifchanas ja-isturahs. Turpretim muhsu zeen. pilsehtneku beedri dauds ahtrak gatami beedribā eestah, jo „tur jau tik weens rublis jamakha.“ jeb to ari dara waj nu schim jeb tam uszihitigajam beedribas preekshstahwam par patikschau, jeb zita kahda cemesla deht. Pilsehta ir dauds to beedribu, ta tad zik dasch beedris tik tad, kad beedribas fulainis us gada-fapulzi aizina, dabuhn atminetees, fa ari pee lohpu aissargashanas beedribas peederigs.

1871. gada galā pastahweja Kursemes masakos pilsehtlos un meestos 18 beedribas, kas tur fa Zelgawas beedribas sati un lohzelki strahdaja. Kad nu pa 1872. un 1873. gadu waj zaur nahwi, jeb zaur dīshwes weetas pahrmainschanu beedribas preekshstahwu pulkā rohbi raduschees, tad schee atkal zaur zitu preekshstahwu eewehleschanu ispliditi, ta fa tagad wehla kmineetee fungi preekshstahwu weetas stahw. Gandrihs no wisahm palibgu beedribahm ir schi- un pagahjujscha gada galā atbildu finas eesuhittas; tomehr lohti janoschelos, fa daschās no schihm lohti plahni isdewuschahs, un daschās wairak nefo nau, fa tik eestahjujscho un isstahjujscho beedru wahedi, ar ceahlschanu un isdohschana aprehkinumeem. Ja-issaka te ta wehleschanahs, lai tee fungi, kas palibgu-beedribahm par preekshstahweem, beedribas wirswaldischana i Zelgawā ari zitadas finas no fawas darboschanaħs pefuhha, ihpaschi pahri noturetahm beedru fapulzehm, notikuschahm lohpu mohzitaju fohdischanahm u. t. j. pr. Zaur Leepajas val. beedribas preekshstahwu ruhpibū beedru skailis 1873. g. lihds 107 per-audsis. Tur ari zaur beedr. preekshstahwu, mahzitaju Rotermunda ī, fasaultas fapulzēs beedri us lohpu aissargashanu usmudinati, it uszihitig puhlejuschees, eebraunzamahs weetas un lohpu kaujamohs pamus u. t. j. pr. daudsreis apskatidami, un zaur to daschu xekreetnibu aiskawejuschi. Kahda no min-tajahm fapulzehm beedri apnehmahs nonihkuschi un valostus behrnus zif eespehjams skohlās un bahrinu namos nodoh, tadeht fa schee ta bes mahzibas usauguschee behrni orweem par ruyiem un ihpaschi pret lohpeem par neschehsligeem zilwe-keem isaugoh. Kahdi nodohmi teesham flawejami un teem wajadsetu wisut rastees.

1873. g. Novemberi presidente. Zelgawas pilsehta mah-zitajs Schulz fungis, fa tam no weetnekeem bij usdohts, us Leepajus nebrauza, lai waretu pats tai tanī laikā tur noturamai gada fapulzei skahlubhdamā pahrliezinates, fa ar winu darboschanaħm weizahs. Kahda turenas beedra preekshlikums, lai Leepajas beedribu no wišpahrigahs Kursemes beedribas at-schiroht, tika weenā balħa qmiesis, un nospreeda, fa Leepajos beedribat, fa lihds schim, fa ari us preekshu, par wišpahrigahs

beedribas lohzelki japaleek un tahs atlikas no eenemfchanahm ari us preefschu galwas beedribai jaſuhta preefsch drukas un zitu isdohfchanu lihdsinaſchanas. Zaur zaurim nemoht bij ſipri ruhpiba manama. Dauds pateizibas pelna Leepajas polizejas puhlini, no poliz-meiftora k. fahloht lihds pat wakt-meiftereem (kuri pehdejee, kaut gan winu algas jo knapas, to-mehr no beedribas puſes pefohlito atlhdſinaſchanu nau penehmufchi), jo ſchee ir kur ween waredami beedribas zenteeneem valihdsigu rohku fneegufchi.

Bes tam wehl daſchu gadu par lohpu aiffargaschanas leetu uſzichti ruhpajahs palihgu beedribu preefchitahwi Randawā (Gärtner), Tukumā (barons P. v. Behr), Wentspilē (barons v. Sassa) un daschās zitās weetās. Zaur pehdeja uſmudinaſchanu ari Wentspilē apſpreſchanas un ſapulzeſ noturetas; barons v. Sassa kungs ari turenas amatneku beedribā runu turejis par lohpu aiffargaschanas noluhku un mehrki; v. Sassa kungs tikai fuhdſahs, ka turenas polizejas waldiba wina puhlneem lohti knapu palihdsibu fneedſeht. Kad nu fchahdas un tahn lihdsigas fuhdſibas no dauds puſehm bij dſirdamas, tad 1872. gadā no beedribas wirſwaldbas Jelgawā leels pulks ekſemplaru no eelhſigū leetu ministerijas apſtiprinato likumu dehl lohpu aiffargaschanas us wiſahm puſehm tika iſſuhihts; ſchee likumi freewu, latweefchu un wahzu malodā drukati un teſas namōs, frohgōs u. t. j. pr. japeeſit; windōs it ihpachigi „wiſahm polizejas teſahm uſdohts, nevekuſdamī par mineto likumu iſpildiſchanu ruhpetees un lohpu aiffargaschanas beedribas lohzelkeem pret likumu paſrakahpejeem pilnigako palihdsibu fneegt.”

(Uſ preefchu wehl.)

Man peeder atreebtees, es atmaksaschu! ſaka tas kungs.

Waj juhs eſat bes prahta?! Waj tas ir gohds! Waj tahds ſlepkawibas darbs to pilſehtu uſ behru behrneem uſ-apfrahnu ar apfmeeklu un beſgoħdu! Waj tahda wiſe war pelniht karun uſwareſchanas gohdu! Raunatees walkaht tahdu apfmeekla prahtu un ſargatees tohs aiftikt, kam ſpehls ir atreebtees! Tu, Mahrtin, nedrihliſti ſawu rohku paželt uſ tahdeem darbeem. No ſchi nama nebuhs iſſreet neweenam ſlepkawibas fchahweenam. Tas ir mans prahtis; es tewi luhdju un tew pawehlu un tew buhs mani paſlaufiht; jo tu ſini, ka es lihds ſchim no tew lohti maſ eſmu pagħrejifi. Mahrtin, tauj tad ſchodeen pirmreis notiſt manam prahtam!

Ta Edina, ar paželtu rohku ſawu wiħra preefchā ſtahwema, to luhdſa ar degoſħeem waigeem un aſar uſlāh ažiħm. Bet Mahrtiſch maſu brihtiau kluji uſ to kauſiſees, ſtuhma wiñu no feiwi ſazidams: Ta, mana lellite, nu tu eſi dſħwa, kad tawſ mihtakais tew tuwojabs! Nu tu mani luhdſ preefch ta, preefch kura tawās dſħiſlās ir ajiñis un kruhtis lez ſirſnina. Tu ſini, weens Bruhſis ir manas feewas ſidi nosadfiſ, un es aħtraki nerimſchu, pirms tam wina fmadsenes nebuhsu fatreegiſ, waj bulti zaur kruhtibm fchahwiſ. Warhuht liktens to ſchodeen egruħdihs manas rohkas. — Nohſt feewa, laid mani proħjam; es dſirdu ſchaujham.

To ſazijis Mahrtiſch ſawu feewinu no feiwi atgrubſ-dams, kara cerohiſchus rohkā kehris, ſkrehja proħjam, un Edina pažehluſees, kā bultina ſchahwahs uſ ſawu namu, kas jau no wiſahm puſehm bij eſlehgts no eenaidneekem, kuri to wiltibu

eewehrodamī neganti ſahka ahletees. Zilweki un ſirgi weens zaur oħtru bailigi ſchurp un turp ſkraidijs. Gekſch duſmiga ahtruma ſkrehja uſ pilſehtu atpakt Leifchu dragoneri, kas tohs paſlehpufchohs Muſtreſchus aif pilſehtas bij pamaniuſchi, no kureem bij ſazijas, ka neweena ſchē ne-eſmoht. Bet pil ſehtā wiñu ſagaidija ſagatawotas ſlepenibas breeſmas. No jumteem un pagrabeem, zaur durwiħm, lohgeem un luħkeem ſkrehja teem ſchahweeni preti kā kruſa un leetus, it kā kad naħwes wiltiba no debefiħm un no ſemes teem preti ſchautoħs. Uſ taħdahm breeſmahm Bruhſchi bij mudiġi atbildeht. Ar flinschu resgaleem tee eesita aifflehgtaſ durwiſ un wiñu naħwigas lohdes kā bites ſchahkdamas ſkrehja uſ wiſahm puſehm.

Kaufchanahs platscha wiðu, ſtarp eewainoteem un mirejeem, Edina ſkraidijs ſchurp un turp, nebehdadama par lohdeħm, kas ruhkdamas un ſchahkdamas tai garam fchahwahs, melle-dama to weenu, kam waijadseja buht tani pulkā, un palihgā ſteigdamees teem eewainoteem, lai buhtu draugs waj eenaid-neeks. Peħdigħi ta aiffskrehja uſ Truhħes braħla naminu, kahdā masā eelinā un tur pee ta nabaga kurneeka bij droħ-ſchaka, nekkā ſawā nomā. Bruhſchi generalis Bonins redſ-dams, ka taħdam leelam Muſtreſchū pulkam newar atkautees, komandereja greestees atpakt, un oħra deenā ar leelaku ſpehlu kawahs uſ preefchu. Pahr laukeem, grahwjeem, kalneem un grāwahm tee ar lauwaſſpehlu ſpehrahſ uſ preefchu, ar ſaru ſwinu pee ſemes ſweeſdamī, kas teem zelā preti ſtahjabs, kamehr peħdigħi eenaidneeks ar eenaidneeku kā kamolā kohpā tinahs uſ dſħiħwibu un naħwi zihnidamees.

Pafchà kaufchanahs kamola wiðu kahds firdigs Muſtreſt uſ weegla ſirga jahdams ſkrehja wiſu kahdam jaunam Bruhſchi ulanu wiſneekam. Schis għiex ſahnu greestees, bet kahda Marijas bilde, kas turpat ſtahweja, tam to nelaida, un Muſtreſcham zaur tam laimejħabs ſawam pretineekam ſakert aif weenas rohkas. Ohra roħka tam jau ſipri bij eewainota, no kuras waħtihm ajiñis tezeja, tapebz tas wairs neſpehja preti turetees. Muſtreſt jau pažehla ſawu ſohbinu, ka ar weenu ġirteeni waretu nobeigt jauno Bruhſchi wiſneeku, un tas ſawā naħwes ſtundā zitu neko neſpehdmars ſawam pretineekam ſtihwi ajiſi luħkojabs, un tas no ta waiga iſtruhzees, laida wina rohku walā, atrahwa ſawu ſohbinu un aktahpahs pahri ſohlus atpakt. Bet schis ſawu weſelu rohku atħabujiſ ſirta azumirkli ſawam uſmähżejam, ka tas naħwigi trahpihts nokrita preefch Marijas akminbides kahjām. Bet ari schis tani azumirkli tapa no ſirga nogruħiſ un no Muſtreſchū ſirga ſazijas, tas ħapat bes famanas guleja ſawam eenaidneekam blak u ſir Marijas bildeſ ſahjām. — Taħs deenā kaufchanahs bij pagalam; Bruhſchi bij uſwaretaji un tee tam ſepti u deenū karam 28. Juni uſſiħmeja par muħħiġi peeminamu warenu deenū. No breeſmigaſ kaufchanahs wiſi bij gauxchi peekuſuſchi, tapebz kahdas ſtundas pahrgahja, pirms wiċċonat kaufchanahs plazi ſahka tħriht, eewainotus apkoħpt un miruſħus pagħlabah. Tee diwi minnieti wiħri wehl guleja ſawā weetā. Bruhſchi wiſneek, masak eewainohħts un tik no ſirga miħschanaſ apreiba inahts, papreefch atmohħdahs un ar iſmiu ſchu waigu apħażi luħkojabs. Winsch ſkataħħus uſ to huſaru, ko tas no ſirga muguras ar dursħanu noſweedis, kas nu wi-nam blak guleja eelk ſawahm ajiñiħm. Pats wehl neſpeh-ziegħi buħdams, ar naħwi un dſħiħwibu ſweżiñadamees, tas ſahk noſcheħloħ ſawu eenaidneeku un weblejha to aktal atdħiħwi-naħħt; jo tas tak ar ixi zilwek un zilwekam buhs zilwekam pa-lihdsiht. No lihdszeſchanas ſpeħzinahts, tas mironam ap-

tschamda d'shwpibas pulsteni un atrohd, ka tas wehl drusku pukstahs. Nu tas no sawas maneerkas lehja wihnu eewainota wahlis un tafs avfahja ar nahtna lypatinahm. Tad fawus vechdigus spchkus sanemis winsch sawu slimu rohku sargadams rahpu apkahrt wilkabs, uhdeni mekledams un famihtu kahju taustidams. Tam laimejahs to atraft; sawu bleka mehru peesmehlis winsch gresschahs atkal rahpu atpakaft un trachka to nogibuschem us peeres un denineem. Tas no auksta uhdene traeschkeeneem atmohstahs, atwer sawas azis un sawu glahbeju usskatidams, kas ap winu mihligi lohlahs, tas nelabu balsi kunkstedams esfauzahs: Af Deews, af Deews! Kas tevi atkal no nabwes usmehdinajis! Tschedams tas sawas azis oiswehra, bet atkal attaisjisis wirsneekam stihwi azis skatihahs, kas wehl orween ar aukstu uhdeni to mehginaja atd'shwinah, fazidams: Apmeerinajetees, mihtais beedri, mehs abi wehl ne-esam nahwes rohkas krituschi.

To dsirdejies husars atkal waiddedams esfauzahs: „Af wai! ta pati balsi: Ta pati lehna luhgdamia balsi, kahdu es to esmu dsirdejies naktihm un deenahm, ka es no ismischanas gandrish traks esmu tapis.“ To fazijis tas ar abahm rohkahm aif-speeda sawas azis, un jaunais wirsneeks tam wehl orween uhdeni waiga traeschlidams waizaja: Drangs, no kam juhs ruanajeet? Waj juhs jau mani kur esat redsejuschi, un wehl ned'shhu?

Ustrunatais ka pa sapnem murgodams us tam atbildeja: „Waj es juhs kahdreib redsejis? Waj juhs neko wairs nesi-neet no ta meschlunga nama tur mescha un no ta breesmu rihta preeskch diweem gadeem? Waj juhs to d'stu, tumschu gramu esheet aismitsuschi. eelsch kuras es juhs par faktu par galwu esweedu? Juhs gan ar manim maktigi zihniyatees, bet mans dunjis bij ahs. Us weenreis nisbas breesmas apkusa, kad juhs jau bijaht dibenâ, bet tas welna Mahrtinsch tad man usmahzahs, kam man manu mihtu Edinu waijadseja doht par grehku upuri. Bet kapehz juhs nahzeet atpakaft no nahwes walstibas mani breesmigi mohziht? Waj es ne esmu deesgan iszeetis? un waj mana nabaga behrna wahrgschana wehl ir masa attihdsinashana par tehwa grehkeem? Kapehz juhs nepaleezeet tan tumschâ kapâ, kurâ es juhs esmu eegrubdis. Schehligais debes Tehws! peedohd man manus leelus grehkus mana behrna dehl un Tawa Dehla labad! Un tu spohgs, nemohzi mani wairs ar tawu parahdischanohs! Dohd man meeru; peedohd manas pahrkahpschanas un dohd man muhschigu meeru!

Ta fazijis wezigais husars wehl atplehta sawas azis un tad smagi nopusdamees issaida sawu nelaimigu d'shwbib, un gahja ta taifna johga preeskchâ.

Nelaimigais wirsneeks us mireja bahlu waigu skatidamees esfahfa breesmigi raudah; jo patlaban tas bij dabujis dsirdeht, kur un us kahdu wihsi wina tehws bij dabujis sawu galu. Turklaht winsch ari sinaja, ka wina tehwa flepkaus bijis wina bruhites tehws, kuru tas besgaligi mihtejis. Wiss noslehpums nu tam bij atwehrt. Winam bij tahda pat seija un balsi ka wina tehwan, un launadaritajs cho par wina no-kautu tehwu usskatidams eelsch mirschanas murgeem to luhdsano wina atkaytees un tahda wihié atkayha to flepkaus noslehpumu. Deews bij tohs grehkus peemeklejis, un kas tehwa ahsnis bij islebjis, ta ahsnis jaur wina dehlu bij atkal isgahstas un ta grehks pret grehku bij atreebees. Jaunais, nelaimigais nebij flepkaus, winsch karâ sawu eenaidneku bij pahrspchjis, tapehz tas darbs wina sirdi nemohzija; winsch

to nokautu flepkaus noschehlodams dohmaja pee sawas mihtas Edinas, waj ta wehl waretu buht starp teem d'shweem jeb firdehsti winu nogalinajuschi.

To dohmajoht firdsahpes nospeesch wina garu un winsch pagihbdams pakricht mironam blaku. Bet redsi, tur starp eewainotrem un miruscheem ar weegleem sohleem fkeen labds flaks feewishkis, kas ir ta nelaimiga Edina. Ta ka glahbdams engels palihds teem fadragateem. Kahdu ulanu sawa preekschâ eraudsijusi gulam, ta eekleedsahs: „Tas ir no wina regiments, un tuhdat ta azis met us wijsahm puzechm.“ Notahlim, pee Marijas bildes kahjahn, ta erauga kahdu wirsneelu gulam. Elsodama ta fkeen tam klahnt un eekleedsahs tam klahnt krisdama: „Af Deews, af debes! Tas ir mans dahrgi mihletais bruhtgans!“ To fazijusi ta pagreesch sawas azinas drusku sahau un to liki winam blaku gulam eraudsijusi ta kleeds us zeleteem krisdama un tam apkahrt kerdamees: „Mans tehws! mans mihtais tehws!“ Ta nabaga feewina nu starp sawahm abahm dahrgakahn, bet nu ned'shwhahm d'shwbahm us zeleteem kritusi sawas rohkas schrauds gauschi raudadama, gan weena gan ohtra waigus skuhpsidama.

Ta us weenreis jaunais wirsneeks atmohstahs un peepeschi esfauzahs: Edin, mana mihtas Edin, waj tu pateesi ta es? Edina preeka un behdu ajaras straumehm gahsdama atbild: Mans Antons, mans lohti mihtehs Antons! Jil breesmiga ir muhsu satikschanaahs un faredseschanaahs! Af tu schehligais Deews! — Lew wehl ahsins tek. Anton, es tem gribu palihdscht. Mans tehws, mans mihtais tehws! tem wairs palihga newaijaga. Tu wairs ne ej... Es pee tam newaru dohmah, jo tas man laupitu spchku un firdibu, kas man waijadfiga pee d'shhu glahbschanas.

To fazijusi Edina nesejeem meta ar rohku un tee tuhdat bij klahnt. It ruhpigi ta sawam mihtakam fataisjja mihtsu nefamu gultinu un sawa tehwa liki weegli noguldija us dekem, it ka kad tas wehl winas mihtibu sajustu. Bet tik ko ta namam tuwojahs, te weza Truhite seem steidsahs preti Edinu ta ustrunadama: „Mihtais behrns, kur tu tik itgi biji? Medis chini nakti ir Deews tawu krusu te atnehmis. Taws wihrs Mahrtinsch ir pagalam. Lohde ir winam pachâ sirdi trahpijusi un winsch jau bij nohst, kad to mahjâs atnesa.“

Edina to dsirdejusi fasita sawas rohzinas un ta ka fstringusi us weetas stahweja. Pehz briktina ta us nesejeem un Truhit fazija: Ne te, neseet to us Truhites brahla namu. Schini namâ es wairs negribu manas kabjas eefpert. Truhite ainess man wijsu kas waijadfigs, us tawa brahla namu. Tas buhs tik labs un man atwehlehs manu mihtako tur apkohpt, ko es kara laukâ esmu dabujuji. Deews ir schehligs, winsch uleek tam pasust, ko winsch kam isredsejis.“

(Us preeskchus beigums.)

Atbildas.

Gr. — R. Valdeews! Zubsu statistsch ir gan jobzigs, bet reebtu wi-seem stoblas amata stahwoscherm. Leeku pee malas, kas schim amataam spchji skabdeht.

S. O. — S. Ir gan bebdigi dsirdeht, ta Zubsu puše wehl til tumschâ kauthai, ta tee newar wehl ne to ischekht, ta kritisgem behrineekem nefader kohra dantschî un dantschu muski. Zau lohvs eet dobmigi gar saweja trubdeem — un zilwei. Neprekustat jel tahuu nejauskumu norah. Zubsu rukjeet man ari, kurâ nomoda ta behru balle bissi. Iai waran to leetu, ja nesametis, wainigem reis gaishaki azis eesvraust.

Latv. aw. arg.

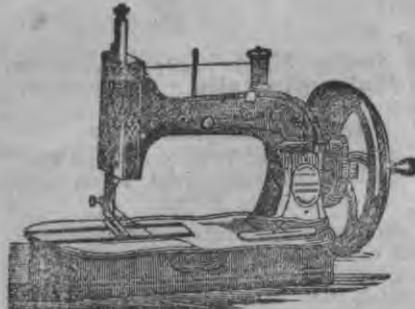
Leesakais krahjums schujamo maschinu

preeksch strohdereem u. t. pr., no 47—100 rubl. f., un masakas ar rohku gresschamas par 35 rubl. f. ari preeksch fainmeezehm no 15 rubl. f. fahkoht. Par misahm maschinehm mehs wairak gadus pilnigi galwojam un peesuhdam bes mafkas us pagebreschanu zena-rahditajus ar bildehm, un dohdam libds latram pirzejam pamazischanu wina walodā drukatu.

Grover & Baker, Imperial, Singer,

ir lohti skaitas strohderu-mashines. Mehs nemam tahdas jau fahdus 7 gadus tilai is teen labakeem fabrikeem un tadeht ari dabujahm Wihnes istahde pirmo medali.

Lühr un Zimmerthal, Rihgā, leelaja smilshu-eelā № 7.

Kreewu sfaidrus ohgu-wihnu

peedahwa

C. W. Schweinfurths,

Rihgā, pretim birschum.

Krohdsinekeem, gastuschneeleem un bohshu-ihpashneeleem peeleteku scheit par sinu, ka preeksch kreewu wihnu pahrdohschanas ta patente par gadu mafka preeksch pilfehteem 15 rubl. un preeksch laukeem 8 rubl. fudr. Kas tahdu patenti isnehmis, tam ir brishw tohs wihnu pahrdoh tirkat is nama preeksch prohjam nefchanas, ka ari eeksh nama preeksch turpat dserfchanas un bruhkeschanas.

Schujamahs mashines,

kas preeksch lauku strohdereem lohti derigas un no daudseem tik gauschi teek usslawetas, un kas ihpashchi zaur to israhdahs par lohti labahm, ka winas weegli no saweem galldineem war isneemt un tad lehti west, tur gribedami, un ka ar rohku gresschamahs mashines leetaht; us weetu dshwojoh atkal winas war ka labas ar kahju minamahs mashines bruhkeht, esmu atkal no jauna dasbujis un peedahwaju, par winahm pilnigi galwodams, par wilehtalajeem tirgeem.

Jelgawa, paleijas eelā № 3. J. Friederichs, paleijas eelā № 3.

Saweem draugeem un pasifstameem, ka ari krohdsinekeem par sinu, ka es fawu

wihnu si pee parahda platscha,

ohtra stuhri no kanditera Leuzingerera,

esmu paleelinajis un platschaki eeriktejis; tur neteek neween glahsehm un butelehm, bet ari leelakas partijas wisadas sortes smalka schnapsa, likeera, nalisfa, ruma un brandwihna par fabrika tirgu pahrdohits.

C. Siller.

V. Grünfeldta buhw-

rohku platscha, Jelgawa,

pahrdohd par lehtalo tirgu wisadas sortes Rihgas dehnu, ka ari itin faufus dehnu un plankas no wihfadem lobkeem; tapat ari preedes un egles balsus preeksch buhweschanas, un behrus, alk-fahnus, ohsolus, ohshus preeksch dischlerem, un klawas preeksch linu maschinehm; ari riteen lohkus un speekus, un itin garus balsus preeksch webja fudmalu fahneem. Mans vlagis atrobnahs blafam fahlagim pee wega zeetuma, upes eelā, salajā namā № 19 un 20.

Preeksch seemas flohlahm jaunias grahmatas!

Bihbeles stahsti ar bildehm. Pehz fweeteem rafsteem farakiti no V. Blumberg. 30 kap.

Birne Kreewu lafshanas grahmatu pahrdohd parahda plazi (leelo tirgu plazi) 15 kap.

Dabas speklu isleetsachana. Grahmatina, fo farakitijs Kahlris Boys, profesors Stuttgart, un is Walzu walodas fahbadu pohtullojs J. Semits. Ar 15 bildehm. 16 kap.

Pee schihs grahmatinas peeder astonias. 16 kap.

Feenas tablees, kas mafka 3 rubl. 25 f.

F. B. Beckera

kantoris, Rihgā,

masajā lehnius un leelaja firkuseelu stuhri, № 14, weenu trepi us angshu,

pahrdohd par lehtalo zenu wisas sortes

schaujama pulwera,

ka ari

befgeeschu wahgn smehri.

Jelgawa.

Wiseem fawein draugeem un pasifstameem daru zaur faw sinamu, ka no 1. Oktober f. g. fawu andeles weetu no kolonadu stuhra, vrett polsjejat, esmu pahrdohd us parahda plazi (leelo tirgu plazi) № 8, tat namā

Jerusalem

un turpat pilnigu trakteeri ar biljardi eerikteis.

Mr. Kohpmann.

Pehterburgas Demidowa loterijas

winnestu liste,

fas 20. Oktober f. g. tika sslobeta, ir eestkatama Jelgawa, pastes eelā № 20, pee

Th. Waltera.

Turpat ari

lohses

us schabdhahm loterijahm ir dabunomas tā:
lohses us 37. Pehterburgas loteriju, ar 750 winneitem, leelafais winnest 300 mabrz. fudr. 10 tūhstosha rubl. fudr. par 1 rubl. 20 kap. fudr. gab. 10 lohses par 11 rubl. fudr.

lohses us Pehterburgas loteriju, behnu namam par labu, kas stabw avaksch Oldenburgas printschu patvehruma, ar 500 winneitem, leelafais winnest weend nams Pehterburgā, par 1 rubl. 20 kap. fudr. gab. un

lohses us 29. Maslawas loteriju, ar 800 winneitem, leelafais winnest 20,000 rubl. fudr. par 1 rubl. 20 kap. fudr. gab.

Abju Pehterburgas loteriju sslobeta ir ihha laika gaidama.

Par peefutischna par pasti ir no 1. libdi 10 libdi 30 kap. fudr. pastnaujas jaapelek; 10 un wairak lohses peefuhu ar fawu pascha pastnauju, un winnesti tīsi bes mafkas.

Zentijamai publikai zaur faw daru sinamu, ka es fawā jaunatwehrta

grahmatu bohdē

par wilehtalo tirgu pahrdohdu
papihri, tehranda spalwas
un zitas rakstamabs leetas.

H. Allunans.

Jelgawa, latoku eelā, Salzmana namā № 8.

Kahposti

ar wilehtalbahn galwahm teek no Goepfeli funga fabrika grunts, vee Jelgawas, pahrdobti.

Jaunaja vebrju un lohgu-glahses bohdē, Jelgawa, apaksch kolonadeem № 6, pretim Parigina montnekeem, peedahwa baltu un pusbaltu lohgu-glahs, fahnus tā ari samsttu fernizas pehrvi, latā fernizu, pindseles un daschadas zitas prezis par wilehtala jeem tirgeem A. Krameris.

Us arenti ir isdohdama

Kupfermuischina,

zeblakus Melju muischai vee Jelgawas. Klahatai finas turpat ir dabujamas.

Wifas grahmatu bohdēs dabujama:

Latwisskas walodas latkismie
preeksch tautas flohlahm.

Mafka 15 kap.